

چرا مقالاتمان در ژورنالهای با IF بالا منتشر نمیشود؟

برای ارتقاء مقالاتمان چه اقداماتی میتوانیم انجام دهیم؟

مقاله ۱

طرح موضوع یا بیان مساله

- ▶ حتما همه شما میدانید که تولید علم (البته بر اساس شاخص تولید مقالات علمی پژوهشی) در کشور عزیزمان از سال ۲۰۰۵، میزانهای بسیار بالایی از رشد را تجربه نموده است.
- ▶ اما همه ما علاقمندیم که در کنار این رشد کمی، ارتقاء یا بهبود کیفیت تولید علم، یا بهتر است بگوییم، پژوهشهای انجام شده در کشورمان را شاهد باشیم.
- ▶ حال بیاییم مقالات تولید شده پژوهشگران کشورمان را از دو منظر کیفی ارزیابی کنیم:
 - این مقالات به چه میزان مورد استناد قرار گرفته است؟
 - این مقالات کجا (منظور از کجا، یعنی در چه ژورنالهایی) منتشر میشوند؟
- ▶ اگر دقت کنید، متوجه میشوید که این دو شاخص یا دو منظر، بسیار با یکدیگر همبستگی مستقیم داشته و مرتبط اند. به عبارت دیگر، هر چه مقالاتمان در ژورنالهای با IF بالاتری منتشر گردند، قطعاً بیشتر و بالاتر مورد استناد قرار میگیرند.
- ▶ البته واضح است که عکس این گزاره نیز واقعیت داشته، یعنی هر چه محل انتشار یک مقاله علمی، ژورنال با IF پایینتری باشد، این مقاله کمتر خوانده شده و کمتر مورد استناد قرار میگیرد.
- ▶ متأسفانه ارزیابی مقالات ایرانی یک فیلد یا رشته علمی در مقایسه با مقالات پژوهشگران برخی کشورهای شاخص در منطقه (مانند ترکیه یا لبنان) نشان میدهد که حتی در شرایطی که تعداد مقالات ایرانی، بیش از مقالات مشابه در کشورهای یاد شده است، اما شاخص متوسط استنادات به ازای هر مقاله و همچنین میانگین IF، در این مقالات، بطور قابل توجهی پایینتر است.

عوامل دخیل در پذیرش مقاله توسط یک ژورنال

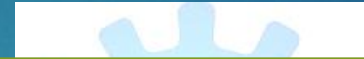
1

موضوع مرتبط

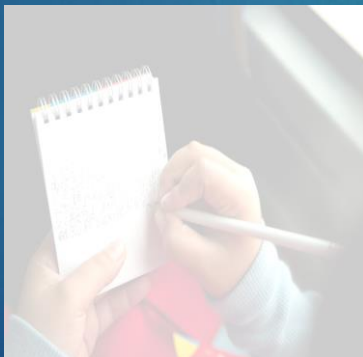

2

دارای نوآوری

اولین عامل در پذیرش یک مقاله توسط یک ژورنال، ارتباط موضوع مقاله مورد نظر با اهداف و جهتگیری آن ژورنال میباشد. از نظر کاربردی، اهداف و جهتگیری یک ژورنال را میتوان با ارزیابی بخش **Aims & Scopes** یک ژورنال که معمولا در بخش دستورالعمل نویسندگان درج شده است، مشخص نمود.

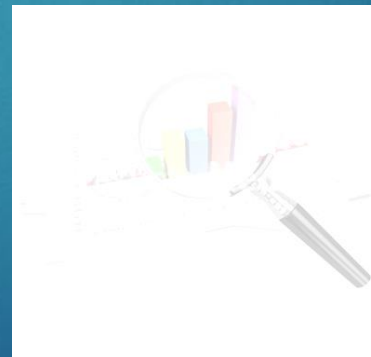

3

نگارش صحیح

4

متدولوژی درست

عوامل دخیل در پذیرش مقاله توسط یک ژورنال

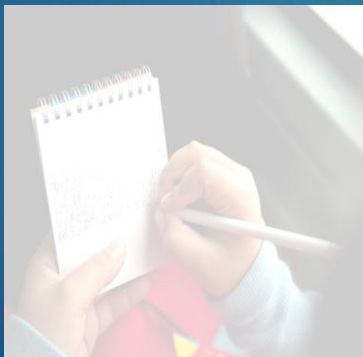
1

موضوع مرتبط

2

دارای نوآوری

3

نگارش صحیح

دومین عامل در پذیرش یک مقاله توسط یک ژورنال، دارا بودن نوآوری در موضوع یا حیطه مورد نظر است. البته بدیهی است که نوآوری خود میتواند از منظرهای متفاوتی مطرح باشد: نوآوری در موضوع یا اهداف، نوآوری در متد (متغیرهای مورد سنجش، روش سنجش، ابزار جمع آوری دیتا و ...)، نوآوری در آنالیز دیتا، حتی نوآوری در بخش بحث مقاله، مانند انجام تحلیل حساسیت یا **sensitivity analysis**

عوامل دخیل در پذیرش مقاله توسط یک ژورنال

1

موضوع مرتبط

2

دارای نوآوری

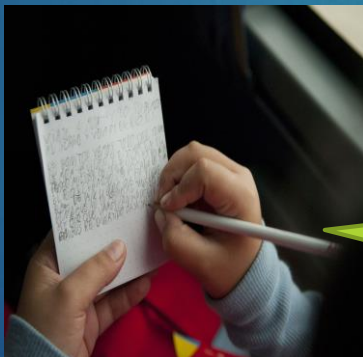

سومین عامل در پذیرش یک مقاله، نگارش صحیح آن است. نگارش صحیح یک مقاله، از نظر ژورنالهای معتبر، در شرایط فعلی از سه منظر اساسی مطرح است:

- ۱- نگارش صحیح مقاله از نظر گرامری یا دستوری، بخصوص در زبان انگلیسی (رعایت زبان علمی، رعایت زمانهای افعال، قواعد گرامری و...)
- ۲- نگارش مناسب براساس دستورالعمل نویسندگان (از نظر بخش بندی مقالات، رعایت حجم مورد نظر ژورنال، شیوه رفرنس نویسی و ...)
- ۳- نگارش متناسب با نوع مقاله، بر اساس استانداردهای نگارش انواع مقالات (مانند CONSORT برای کارآزماییها، STROBE برای مقالات مشاهده ای تحلیلی، PRISMA برای مرورهای سیستماتیک و متآنالیز و ...)

3

نگارش صحیح

عوامل دخیل در پذیرش مقاله توسط یک ژورنال

1

موضوع مرتبط

2

دارای نوآوری

3

نگارش صحیح

4

متدولوژی درست

چهارمین عامل در پذیرش یک مقاله، متد مناسب و معتبر یک مقاله (مطالعه) است. بطور کلی میتوان گفت که بخش متد در هر مقاله ای باید بگونه ای نوشته شود که از منظر عملی، قابلیت تکرار مطالعه وجود داشته باشد. اما فقط این ویژگی کافی نبوده و معیارهای زیر باید رعایت شود:

۱- اطمینان دادن به خواننده از نظر روایی (validity) و پایایی (reliability) ابزارها یا روشهای سنجش یا اندازه گیری متغیرهای اصلی مطالعه

۲- کمیت و کیفیت مناسب نمونه های مورد مطالعه که همان رعایت حجم نمونه مناسب و روش نمونه گیری مناسب و صحیح است.

۳- روش آنالیز آماری مناسب و صحیح داده ها

۴- روش کنترل یا تصحیح خطاها یا سوگرایبها

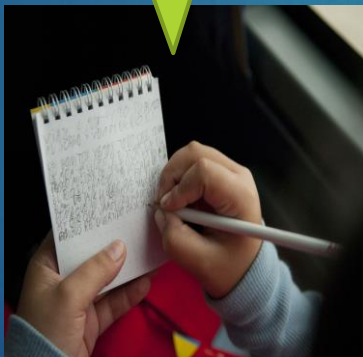
عوامل دخیل در پذیرش مقاله توسط یک ژورنال

- ▶ از چهار عامل مورد اشاره مهم در پذیرش یا **ACCEPTANCE** یک مقاله توسط یک ژورنال معتبر، دو عامل اول ارتباط بسیار تنگاتنگی با فیلد یا حیطه تخصصی پژوهشگر دارد. فلذا در مورد این دو عامل بحثی نمیکنیم.
- ▶ در عامل سوم، یا نگارش صحیح مقالات، سه معیار زیرمجموعه را به اختصار **SWS** مینامیم:
 - صحیح بودن قواعد گرامری مقاله که به این معیار به اختصار **Manuscript Wording** میگوییم.
 - مناسب بودن نگارش مقاله بر اساس دستورالعمل نویسندگان ژورنال که به این معیار، **Writing Style** میگوییم.
 - سومین معیار که رعایت شیوه نگارش مقاله براساس نوع مقاله (مطالعه) است را **Writing Standard** مینامیم.
- ▶ در عامل چهارم، یا متد صحیح مقالات، چهار معیار زیرمجموعه عبارتند از:
 - پایایی و روایی ابزار یا روش جمع آوری داده ها یا سنجش متغیرهای اصلی مطالعه (**Validity and Reliability**)
 - نمونه گیری یا **Sampling** مناسب (از نظر حجم یا سائز و شیوه نمونه گیری)
 - آنالیز صحیح داده ها از منظر روش و نحوه ارائه یافته ها (**Analysis**)
 - روش مناسب کنترل یا تصحیح خطاها و سوگرایبها (**Correcting Errors and Biases**).
- ▶ برای بخاطر سپاری معیارهای چهارگانه عامل چهارم (متد)، میتوانید از علایم اختصاری که بنده در این مورد تدوین نموده ام، استفاده نمایید: **BE SAMAVAR** (فارسی آن: بی سماور که شاید به ذهن ما نزدیک باشد)

عوامل دخیل در پذیرش مقاله توسط یک ژورنال

SWS:

Style, **W**ording, **S**tandards

3

نگارش صحیح

BE SAMAVAR:

Biases, **E**rrors, **SAM**pling,
Analysis, **V**alidity And
Reliability

4

متدولوژی درست

عوامل دخیل در پذیرش مقاله توسط یک ژورنال

▶ در این سری از مقالات، در موضوعات زیر بحث خواهیم کرد:

▶ در عامل سوم، یا نگارش صحیح مقالات، از سه معیار مورد نظر، فقط بر روی این معیار متمرکز خواهیم شد:

▪ معیار استانداردها یا راهنماهای نگارش مقالات **Writing Standards**.

▶ در عامل چهارم، یا متد صحیح مقالات، در مورد هر چهار معیار زیرمجموعه، بحث خواهیم نمود:

▪ پایایی و روایی ابزار یا روش جمع آوری داده ها یا سنجش متغیرهای اصلی مطالعه (**Validity and Reliability**)

▪ نمونه گیری یا **Sampling** مناسب (از نظر حجم یا سایز و شیوه نمونه گیری)

▪ آنالیز صحیح داده ها از منظر روش و نحوه ارائه یافته ها (**Analysis**)

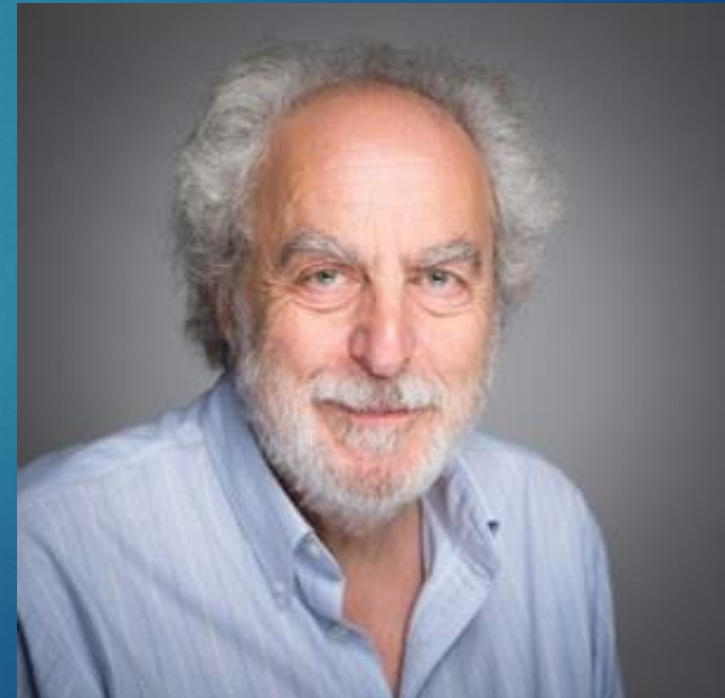
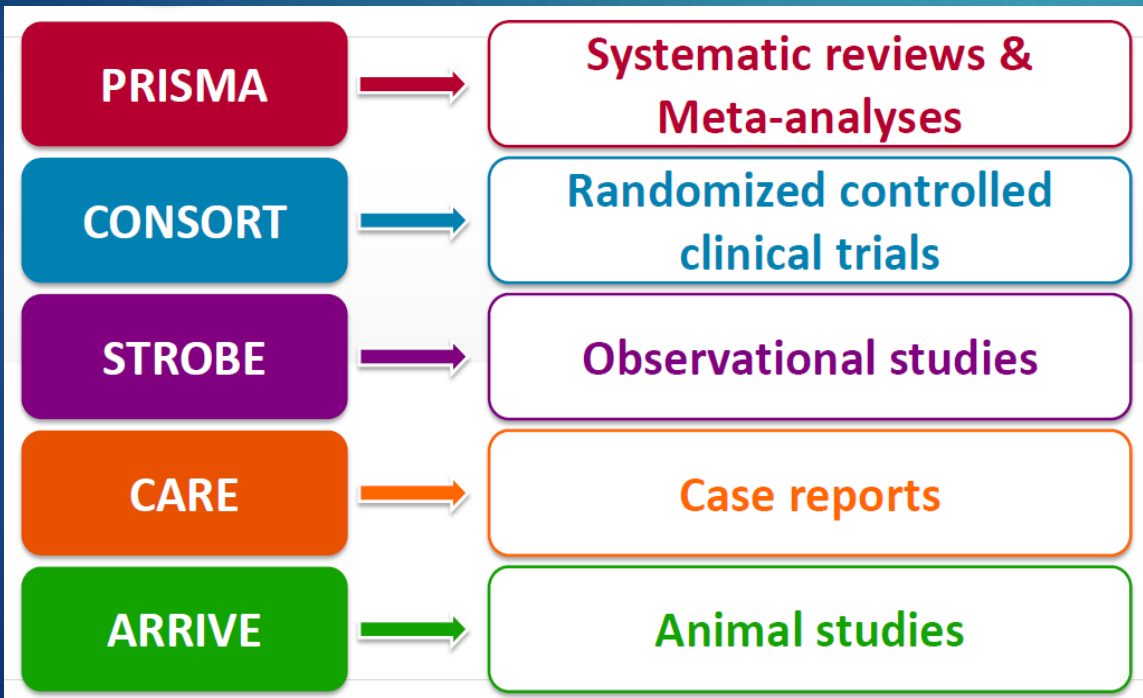
▪ روش مناسب کنترل یا تصحیح خطاها و سوگراییها (**Correcting Errors and Biases**).

راهنما یا استاندارد نگارش مقالات چیست؟

10

Enhancing the QUALity and
Transparency Of health Research

راهنما یا استاندارد نگارش مقالات چیست؟

- ▶ راهنما یا استاندارد نگارش مقالات، یک چک لیست منسجم و ساختار یافته است که معمولاً به تفکیک انواع مختلف مطالعات پژوهشی، نحوه تنظیم و نگارش بخشهای مختلف یک مقاله را یادآوری مینماید.
- ▶ این راهنماها یا استانداردها بصورت ایتها یا عناوین مختلفی از عنوان یا چکیده مقاله شروع شده و تا بخش بحث، بخش تقدیر و تشکر و حتی سایر اطلاعات اضافی یا تکمیلی مقالات را نیز در بر میگیرد.
- ▶ این راهنماها با تدوین استاندارد CONSORT در سال ۱۹۹۶ آغاز گردیده و بسرعت در حال گسترش و نفوذ در بین ژورنالهای علمی و پژوهشگران یا نویسندگان مقالات است.

تاریخچه استانداردهای نگارش مقالات

- ▶ اولین تلاش هماهنگ در سال ۱۹۹۶: تدوین نسخه اولیه CONSORT
- ▶ اولین بازنگری استاندارد CONSORT در سال ۲۰۰۱
- ▶ بازنگری اساسی CONSORT در سال ۲۰۱۰ تحت عنوان CONSORT-2010
- ▶ تعریف و راه اندازی برنامه EQUATOR با هدف شفاف سازی نگارش مقالات در سال ۲۰۰۶
- ▶ راه اندازی EQUATOR Network و وبگاه مربوطه با هدف تسریع تولید و انتشار راهنماها
- ▶ یا استانداردها در بین جامعه پژوهشگران و نویسندگان مقالات، در سال ۲۰۰۸
- ▶ تولید استاندارد STROBE برای نگارش مقالات حاصل از مطالعات مشاهده ای تحلیلی در

چرا استفاده از استانداردهای نگارش مقالات ضروری است؟

- ▶ بسیاری از ژورنالها، نگارش مقالات منطبق بر این استانداردها را اجباری نموده و روز بروز بر تعداد این ژورنالها افزوده میگردد. در حال حاضر استانداردهای PRISMA، CONSORT و STARD بیش از بقیه راهنماها مورد تاکید ژورنالها هستند.
- ▶ وقتی در **Cover Letter** مقاله خود، برای سردبیر ژورنال مینویسید که از یک استاندارد نگارشی برای نوشتن مقاله خود استفاده نموده اید، یعنی مقاله شما دارای اعتبار و کیفیت بالاتری نسبت به مقالات مشابه است.
- ▶ استفاده از استاندارد نگارش مقالات در شرایطی که بصورت تیمی قصد نوشتن مقاله را دارید، میتواند فرایند نگارش شما را تسهیل کند.

در ادامه با ما همراه باشید . . .

14

